

Uznesenia zo zasadnutia Rady vysokých škôl SR dňa 25.4.2017

Uznesenia k Národnému programu rozvoja výchovy a vzdelávania Učiace sa Slovensko:

RVŠ materiál považuje v oblasti VŠ vzdelávania a vedy za nesprávny vo svojich hlavných východiskách, a preto ho zásadne odmieta najmä z nasledovných dôvodov:

1. NP RVV Učiace sa Slovensko má viacero závažných nedostatkov, zameriava sa aj na okrajové problémy, stanovuje priveľký počet cieľov a opatrení bez stanovenia jasných priorít a nerieši systémovo otázku postavenia školstva v spoločnosti a zvýšenia hodnoty vzdelania.
2. Materiál nevytvára jasné vzájomné väzby akreditácie vysokoškolského vzdelávania a evaluácie tvorivej činnosti, predovšetkým pod cieľom 5-02 kvalita tvorivej činnosti podľa jej evaluácie nie je zahrnutá do akreditačných štandardov ako nevyhnutná minimálna podmienka pre akreditáciu vyšších stupňov vysokoškolského vzdelávania.
3. Materiál nereflektuje vplyv zmien spoločnosti na vysokoškolské vzdelávanie a výskum, najmä v kontexte výziev štvrtej priemyselnej revolúcie a s tým súvisiacimi požiadavkami na informačnú a znalostnú spoločnosť, digitalizáciu a automatizáciu ekonomiky.
4. Materiál neadekvátne stanovuje zásady inštitucionálneho financovania VŠ, najmä mieru zohľadnenia evaluácie tvorivej činnosti podľa jednotlivých odborov.
5. Materiál v ciele 5-02 nestanovuje jasné požiadavky na kvalitu členov Výkonnej rady Akreditačnej agentúry a externých posudzovateľov v zoznamoch Akreditačnej agentúry, osobitne požiadavku na medzinárodne uznanú kvalitu ich tvorivej činnosti. Personálne zloženie bolo kľúčovým problémom práve v prípade zloženia niektorých pracovných komisií Akreditačnej komisie. Zmena systému akreditácie by v opačnom prípade narazila na rovnaký personálny problém.
6. Alokácia zdrojov pre vysoké školy v zmysle cieľ 8-01 je nízka a je nutné zvýšiť ju na úroveň 1,2 % HDP už do roku 2022 v súlade so zvyšovaním plátov učiteľov a pre rok 2027 stanoviť cieľ na úroveň priemeru krajín OECD, ktorý už v súčasnosti je 1,5 % HDP. Cieľ konkretizovať opatrením s uvedením každoročného navýšovania zdrojov pre vysoké školy minimálne o 60 mil. Eur.
7. Materiál v časti 8-03 vychádzajúc z viacerých chybných predpokladov v analýze východísk a smeruje k potlačeniu akademickej samosprávy v riadení VŠ.

Uznesenia RVŠ SR k Návrhu zákona o zabezpečovaní kvality vysokoškolského vzdelávania:

RVŠ SR žiada:

- 1. Vnútorný systém kvality v § 3 upraviť tak, aby niektoré prvky vnútorného systému kvality vysoká škola mohla delegovať na fakulty, ktoré si ich následne upravujú vo svojich vnútorných predpisoch.**

Odôvodnenie: Podľa § 24 ods. 2 písm. a) návrhu zákona môžu mať vnútorné systémy aj súčasťou vysokej školy, ale v § 3 o tejto možnosti nie je zmienka (napríklad pre UK je viac ako nutné, aby celouniverzitný systém kvality bol len rámcovou úpravou pre vnútorné systémy kvality fakúlt, a to vzhľadom na veľkú diverzitu jednotlivých študijných zameraní, ktoré fakulty UK poskytujú; nie je možné štandardy pre značne heterogénne študijné programy definovať do jednotného vnútorného systému kvality).

- 2. Terminológiu zákona zosúladiť so Štandardami a usmerneniami na zabezpečovanie kvality v Európskom priestore vysokoškolského vzdelávania (ESG 2015), minimálne v § 3 ods. 3.**

Odôvodnenie: je potrebné jasnejšie definovať jednotlivé pojmy.

- 3. Na koniec § 4 ods. 1 – doplniť vetu „Agentúra je právnickou osobou.“.**

Odôvodnenie: vecná pripomienka z dôvodu jednoznačného definovania právnej subjektivity.

- 4. V § 7 ods. 2 vypustiť písm. e).**

Odôvodnenie: štátom uznané cirkvi a náboženské spoločnosti nie sú typickými zástupcami zamestnávateľov.

- 5. § 7 ods. 1 - zvýšiť počet členov Výkonnej rady na deväť, pričom SRK a RVŠ navrhnú po 2 členoch.**

Odôvodnenie: Skúsenosti z Českej republiky ukazujú, že pri 15 členoch Výkonnej rady nestíhajú včas realizovať hodnotenia. Zvýšenie počtu členov Výkonnej rady nominovaných orgánmi reprezentácie VŠ zabezpečí väčšinu (5 z 9) členov nezávislých od výberu ministra.

- 6. V § 7 ods. 3 a 4 doplniť písm. e) “je vo svojom odbore medzinárodne uznávanou osobnosťou”.**

Odôvodnenie: hoci toto ustanovenie je vágne, kladie dôraz aj na neoddeliteľnú súčasť tvorivej činnosti pri zabezpečení kvality vysokoškolského vzdelávania.

7. § 12 ods. 2 za slovo "výhradne" doplniť "všeobecne záväznými".

Odôvodnenie: legislatívno-technická pripomienka.

8. § 13 ods. 4 nahradiť "jeden deň pred vymenovaním" za "do jedného pracovného dňa od vymenovania".

Odôvodnenie: je nesprávne, aby kandidát na funkciu mal povinnosť ukončiť svoju činnosť nezlučiteľnú s výkonom danej funkcie ešte pred svojím vymenovaním do danej funkcie, pričom sám nemôže nijako ovplyvniť či a kedy dôjde k jeho vymenovaniu.

9. § 17 ods. 1 znížiť mzdový nárok vedúcemu kancelárie na výšku 2,5-násobku priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok.

Odôvodnenie: Navrhovaný mzdový nárok považujeme za neprimerane vysoký.

10. V § 22 ods. 2 rozšíriť možnosť odvolacej komisie vrátiť agentúre rozhodnutie na opätovné konanie nielen z procesných, ale aj z vecných dôvodov.

Odôvodnenie: vecná pripomienka z dôvodu, že predložený návrh vyvoláva dojem, že odvolacia komisia je oprávnená vec vrátiť agentúre iba v prípade procesných pochybení a nie aj v prípade, ak agentúra nesprávne vyhodnotí predložené podklady, na základe ktorých sa má vyjadriť alebo vydať rozhodnutie.

11. V § 23 ods. 5 písm. b) doplniť v prípade magisterských a doktorandských študijných programov "a tvorivej činnosti vysokej školy".

Odôvodnenie: Tvorivá činnosť je hlavnou náplňou štúdia v doktorandských študijných programoch a hlavnou náplňou diplomovej práce v magisterskom stupni štúdia.

12. V § 25 ods. 1 ak vnútorný systém a jeho implementácia je v súlade so štandardmi pre vnútorný systém a akreditačná agentúra akredituje študijný odbor, udelí právo vytvárať, upravovať a uskutočňovať študijné programy v danom odbore a stupni.

Odôvodnenie: Znenie zákona je v nesúlade s dôvodovou správou, ktorá uvádza: „Základom celého systému akreditácií má byť inštitucionálna akreditácia vysokej školy založená na posudzovaní vnútorného systému a jeho riadnej implementácie.“ ňou je v konečnom dôsledku oprávnenie vytvárať študijné programy. Toto však v zákone uvedené nie je, pojem inštitucionálna akreditácia sa v ňom nevyskytuje, zo znenia § 25 vôbec nevyplýva, že by vysoká škola po akreditovaní svojho vnútorného systému mohla samostatne vytvárať študijné programy. Termín „inštitucionálna akreditácia“ je mätúci, pretože oprávnenie vzniká pre študijný odbor a stupeň a nie automaticky pre inštitúciu vo všetkých študijných odboroch.

